



SÖKANDE

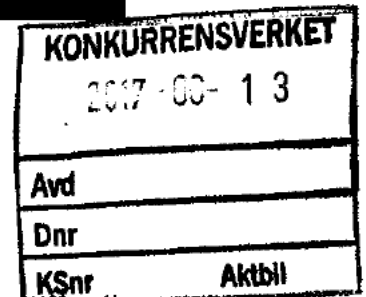
[REDACTED] firma Lind Stenkonservering [REDACTED]
[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
40340 Göteborg

SAKEN

Överprövning rörande avtals giltighet enligt lagen (2016:1145) om offentlig
upphandling, LOU



FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 291456

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post: [forvaltningsratten@linkoping@dom.se](mailto:forvaltningsratten@linkoping.dom.se)
www.forvaltningsratten@linkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Länsstyrelsen) genomför upphandling avseende *Dokumentation och rengöring av runstenar i Västra Götalands län*, dnr 435-10381-2017. Upphandlingen genomförs som direktupphandling enligt LOU och tilldelningsgrund är lägsta pris. Länsstyrelsen meddelade den 27 april 2017 ett tilldelningsbeslut enligt vilket AB Stenkonservering Väst (Stenkonservering Väst) tilldelades kontraktet. Upphandlingen avslutades den 28 april 2017 då Länsstyrelsen ingick avtal med Stenkonservering Väst genom en elektronisk beställning med tillhörande bekräftelse. Efter begäran från [REDACTED] firma Lind Stenkonservering (Lind Stenkonservering), som lämnat anbud i upphandlingen, förklarade Länsstyrelsen den 5 maj 2017 att Lind Stenkonservering inte har kvalificerats till utvärdering då Lind Stenkonservering inte har skickat in en rapport vars innehåll motsvarar det som efterfrågas i specifikationen.

Lind Stenkonservering ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten i första hand beslutar att kontraktet ska tilldelas Bolaget, i andra hand beslutar att upphandlingen ska göras om samt i tredje hand, för det fall överprövning av upphandlingen inte kan ske, ogiltigförklarar avtalet mellan Länsstyrelsen och Stenkonservering Väst. Till stöd för talan anförs sammanfattningsvis följande. Länsstyrelsen har diskvalificerat Lind Stenkonservering felaktigt då dess exemplar rapport uppfyller de ställda kraven enligt punkten 4.1 i anbudsförfrågan och har innehåll som motsvarar det som efterfrågas i specifikationen enligt punkten 4.2 i anbudsförfrågan. Stenkonservering Västs rapport uppfyller däremot i flera avseenden inte de ställda kraven och Stenkonservering Väst borde därför inte ha kvalificerats och tilldelats kontraktet. Länsstyrelsens förfarande står i strid med LOU bl.a. då förhandsannonsering förekommit, vilken inte är tillåten för en statlig myndighet, då tilldelningsbeslutet meddelats endast en vecka efter öppnandet av anbuden och i en databas som inte är allmänt tillgänglig eftersom den kräver

inloggning och lösenord samt då det inte innehöll information om att Lind Stenkonservering diskvalificerats och skälet till det. Lind Stenkonservering har offererat det lägsta priset i upphandlingen och har därmed och på grund av Länsstyrelsens felaktiga förfarande lidit eller riskerar att lida skada.

Länsstyrelsen begär att ansökan om överprövning avslås och anför sammanfattningsvis följande. Länsstyrelsen annonserar samtliga upphandlingar överstigande 100 000 kr för att öppna upp sina upphandlingar för hela marknaden. Upphandlingen har genomförts på ett transparent och öppet sätt i enlighet med anbudsförfrågan. Länsstyrelsens bedömning är att Lind Stenkonserverings rapport inte uppfyller de ställda kraven medan Stenkonservering Västs rapport gör det. Tilldelningen har således gjorts i enlighet med de förutsättningar som framgår av anbudsförfrågan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Det framgår vidare att principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet ska iakttas.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

Enligt 20 kap. 13 § första stycket LOU ska rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, bl.a. om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §, 18 kap. 2 § eller 19 kap. 9 § när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap. Enligt andra stycket samma bestämmelse ska ett avtal också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § första stycket. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Av 19 kap. 7 § tredje stycket LOU framgår att direktupphandling får användas om upphandlingens värde uppgår till högst 28 procent av det tröskelvärdet som avses i 5 kap. 1 § och som gäller för en upphandlande myndighet som inte är en central upphandlande myndighet vid upphandling av varor och tjänster.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är i målet klarlagt att Länsstyrelsen har genomfört en direktupphandling enligt LOU i enlighet med anbudsförfrågan som annonserats i upphandlingsverktyget TendSign den 28 mars 2017. Eftersom det i målet är ostridigt att avtal med Stenkonservering Väst är tecknat, är förvaltningsrättens prövning enligt 20 kap. 6 § LOU begränsad till att avse avtalets giltighet.

Ett avtal kan endast förklaras ogiltigt på de i 20 kap. 13 § LOU uppräknade grunderna. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till de av sökanden åberopade ogiltighetsgrunderna (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Lind Stenkonservering har som grund för avtalets ogiltighet gjort gällande dels att Lind Stenkonservering, men inte Stenkonservering Väst, uppfyllt kravet om exempelrapport med visst innehåll, dels att Länsstyrelsens förfarande står i strid med LOU bl.a. då förhandsannonsering förekommit, då tilldelningsbeslutet meddelats endast en vecka efter öppnandet av anbudet och i en databas som inte är allmänt tillgänglig samt då det inte innehöll information om att Lind Stenkonservering diskvalificerats och skälet till det.

Förvaltningsrätten konstaterar att Länsstyrelsen utifrån upphandlingens värde som understiger 28 procent av det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § LOU (som i övriga avseenden gäller upphandlande myndigheter som inte är central upphandlande myndigheter men i relevant avseende gäller för samtliga upphandlande myndigheter) har enligt 19 kap. 7 § tredje stycket LOU haft rätt att genomföra upphandlingen som direktupphandling. Då någon avtalsspärr inte gällt för upphandlingen har det saknats hinder för Länsstyrelsen att sluta avtal direkt efter det att tilldelningsbeslutet meddelats.

Då direktupphandlingen inte varit otillåten och Länsstyrelsen inte har slutit avtalet med Stenkonservering Väst i strid med bestämmelserna om avtalsspärr eller före sin underrättelse om tilldelningsbeslut föreligger inte grund för att förklara avtalet ogiltigt enligt varken första eller andra stycket i 20 kap. 13 § LOU oberoende av om Länsstyrelsen i övrigt förfarit i strid med de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU på sätt som Lind Stenkonservering gjort gällande målet. Med anledning av detta saknas skäl att pröva vad Lind Stenkonservering i övrigt anfört avseende Länsstyrelsens förfarande. Ansökan om överprövning ska mot bakgrund av det anförda avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU).

Tomas Kjellgren

Rådman

Handläggare har varit föredragande juristen Stefka Bokmark.



SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

